

Merenkululaitos

Merenkululaitoksen

TIEDOTUSLEHTI

2/20.2.2006

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN ASETUS MAANTIELAUTOISTA

Liikenne- ja viestintäministeriö on maantielain (503/2005) 6 §:n nojalla antanut 12.1.2006 asetuksen maantielautoista (20/2006). Asetus tuli voimaan 1.2.2006.

Asetuksella kumotaan vuodelta 1988 oleva liikenneministeriön päätös yleisillä teillä olevien lauttojen varusteista ja niiden liikenteen valvomisesta (221/1988).

Asetuksen säännökset vastaavat sisällöltään pääosin kumotun päätöksen säännöksiä. Asetukseen ei ole enää sisällytetty sellaisia päätöksessä olleita asioita, joista on olemassa yleiset säännökset muualla lainsäädännössä.

Asetukseen on uusina säännöksinä lisätty muun muassa:

- säännökset lossien rakenteesta ja varusteista (4 §),
- säännös siitä, että lauttaväylää lähestyvän sellaisen aluksen, joka voi navigoida turvallisesti vain itse kulkuväylässä, on mahdollisuuksien mukaan hyvissä ajoin ilmoitettava saapumisestaan lossin kuljettajalle (7 §), sekä
- säännös siitä, että yleisen kulkuväylän poikki kulkevassa lossissa voidaan käyttää varoituskeinona nykyisten valojen ja merkkikuvioiden lisäksi myös keltaisia vilkkuvia valoja (8 §).

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maantielautoista on oheisena.

Toimistopäällikkö

Reijo Gustafsson

Asiaa koskevat tiedustelut:

Merenkulun tarkastusyksikkö

- lossien rakennetta, varusteita ja katsastusta koskevat asiat

Alueelliset tarkastusyksiköt

- lossin kuljettajan todistusta ja pätevyyttä koskevat asiat sekä lossien katsastukset

Väylätekninen yksikkö

- yleisiä kulkuväyliä sekä vesiliikennemerkkejä ja valoja koskevat asiat

Dnro 261/00/2006

ISSN 1455-9048

Tilaukset
ja myynti:

Merenkululaitos
Kirjaamo
keskushallinto@fma.fi

Käyntiosoite
Porkkalankatu 5
00180 Helsinki

Postiosoite
PL 171
00181 Helsinki

Puhelin
0204 481

Faksi
0204 48 4355

20/2006

Liikenne- ja viestintäministeriön

asetus maantielautoista

Annettu Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 23 päivänä kesäkuuta 2005 annetun maantielain (503/2005) 6 §:n 4 momentin ja 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 39 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Määritelmät

Lossista ja lautta-aluksesta on säädetty maantielain (503/2005) 6 §:n 1 momentissa.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *lauttalaiturilla* lossin ja lautta-aluksen laituria;
- 2) *lauttapaikalla* lossin ja lautta-aluksen lähtö- ja tulopaikkaa;
- 3) *lauttaväylällä* lossin ja lautta-aluksen käyttämää väylää;
- 4) *railolossilla* lossia, joka välittää erityisen talvitien liikennettä yleisen kulkuväylän yli; sekä
- 5) *lauttaliikenteen palvelujen tuottajalla* laivanisäntää.

2 §

Maantielautan käytön yleinen turvallisuus

Maantielautan ohjaukseen, kulkuun, valoihin, merkkikuvioihin sekä ääni- ja valomerkkeihin sovelletaan, mitä kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä tehdyssä yleissopimuksessa vuodelta 1972 (SopS 30/1977), jäljempänä meriteiden säännöt, määrätään sekä alusliikennepalvelulaissa (623/2005), yhteentörmäämisen ehkäisemisestä sisäisillä kulkuvesillä annetussa asetuksessa (Sisävesisäännöt 1978) (252/1978) ja alusliikennepalvelusta annettussa valtioneuvoston asetuksessa (763/2005) säädetään.

3 §

Lautta-alusta koskevat säännökset

Lautta-aluksen rakenteesta, varusteista, miehityksestä, laivaväen pätevyydestä ja katsastuksesta säädetään erikseen. Lautta-aluksessa on oltava ajoneuvokansi.

4 §

Lossin rakenne ja varusteet

Lossin rakennetta koskevat soveltuvin osin kauppa-aluksista annetut rakennevaatimukset. Lossissa on oltava ajoneuvokansi.

Lossin varusteista säädetään Merenkululaitoksen katsastusmääräyksissä.

5 §

Lossin kuljettajalta vaadittava todistus ja lääkärintodistus

Lossin kuljettajalla tulee olla Merenkululaitoksen antama lossin kuljettajan todistus. Jos lossissa on tutka tai VHF-puhelin, lossin kuljettajalla on oltava pätevyys niiden käyttämiseen.

Lossin kuljettajan tulee esittää tehtävään tullessaan lossin kuljettajan todistus ja lääkärintodistus siitä, että hän kykenee erottamaan meriteiden sääntöjen ja sisävesisääntöjen mukaiset alusten yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi säädetty merkkivalot ja -kuviot sekä äänimerkit. Lääkärintodistus on uusittava kolmen vuoden välein.

6 §

Lossin kuljettaminen ohjausköydestä irrotettuna

Lossin saa yhteentörmäysvaaran uhatessa välittömästi vapauttaa ohjausköydestä tai sitä vastaavasta muusta ohjauslaitteesta.

Lossi voi liikennöidä ohjausköydestä tai sitä vastaavasta muusta ohjauslaitteesta irrotettuna:

- 1) jääolosuhteissa tarpeen mukaan;
- 2) 15 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen kuljettamista varten, milloin hidas

vesikulkuneuvo tai uitto on sulkenut lauttaväylän;

3) ohjausköyden tai sitä vastaavan muun ohjauslaitteen vaihdon tai korjauksen ajan;

4) vaikeiden tuuli- tai virtausolosuhteiden takia; tai

5) milloin lossin ohjausköydestä aiheutuu vaaraa laivaliikenteelle tai lossin liikennöimiselle.

Lossin saa kuljettaa ohjausköydestä tai sitä vastaavasta muusta ohjauslaitteesta irrotettuna telakka- tai lauttapaikalle Merenkululaitoksen määräämää laivaväkeä käyttäen.

7 §

Ohjausköysi ja lauttaväylää risteävä liikenne

Lossi ei saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti vain itse kulkuväylässä. Tällaisen aluksen tulee mahdollisuuksien mukaan hyvissä ajoin ilmoittaa saapumisestaan lossin kuljettajalle. Tällöin lossin kuljettajan on huolehdittava siitä, ettei ohjausköysi laivaväylän kohdalla ole aluksen kulun esteenä.

Milloin lauttaväylä risteää laivaväylää, on lossin ohjausköysi asennettava paikoilleen siten, että se kiristämättömänä ollessaan asettuu vahvistetun kulkusyvyuden perusteella Merenkululaitoksen määrittämän haraussyvyuden alapuolelle kulkuväylän koko leveydellä. Ohjausköyttä ei saa tarpeettomasti pitää kiristettynä eikä siten estää lauttaväylän poikki kulkevaa vesiliikennettä. Lossin kuljettajan on myös huolehdittava siitä että alus, jonka on väistettävä lossia, ei joudu kohtuuttomasti odottamaan pääsyä lauttaväylän poikki.

Jos vesistö on lauttaväylän kohdalla varattava vahvistettua kulkusyvyyttä syvempänä tai väylämerkein merkittyä leveämpänä vesiliikenteen käyttöön puutavaran nippuhinausta tai muuta tilapäistä vesikuljetusta varten, on ohjausköysi laskettava tarpeen mukaan lauttaväylän pohjaan. Tilapäisen vesikuljetuksen suorittajan on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen asianomaiselle lauttapaikalle tulevan kuljetuksen ajankohdasta sekä varmistauduttava ennen lauttaväylän ylittämistä, että ohjausköysi on väylän pohjassa.

8 §

Lauttaväylästä ja lossista varoittavat vesiliikennemerkkit ja valot

Kun lauttaväylä risteää yleistä kulkuväylää, tulee tienpitoviranomaisen asettaa kustannuksellaan vesiliikennemerkkit yleisen kulkuväylän varteen kummallekin puolelle lauttaväylää sen mukaan kuin vesikulkuväylien merkitsemisestä annetussa asetuksessa (846/1979) säädetään.

Lossi, joka kulkee yleisen kulkuväylän poikki, voi liikkuessaan näyttää yhtyeentörmäämisen ehkäisemisestä sisäisillä kulkuväylillä annetussa asetuksessa säädettyjen valojen ja merkkikuviodien lisäksi keltaisia vilkkuvia valoja.

Lauttaväylälle, jossa liikennöi yleisen kulkuväylän poikki kulkeva lossi, tienpitoviranomainen voi kustannuksellaan ja Merenkululaitokselta luvan saatuaan asettaa 1 momentissa tarkoitettujen merkkien lisäksi lauttalaitureiden läheisyyteen Merenkululaitoksen määräysten mukaiset vesiliikenteen valopasteet.

Lauttaväylä, jossa liikennöi railolossi tai jossa käytetään railosiltaa, tulee varustaa 1 momentissa tarkoitetuilla vesiliikennemerkkeillä. Lisäksi lauttaväylä on varustettava yöllä valkoista valoa näyttävillä valoilla.

9 §

Lauttalaiturin varusteet

Lauttalaiturilla tai sen välittömässä läheisyydessä on oltava pelastusrengas köysineen ja venehaka sekä kiinteät tai siirrettävät tikkaat, jotka ulottuvat laiturin kannelta vähintään metrin vedenpinnan alapuolelle.

10 §

Maantielautojen kunnan, varusteiden ja miehityksen valvonta sekä lautalle asetettavat merkit tai taulut

Lauttaliikennepalvelujen tuottajan on osoitettava ja tienpitoviranomaisen on tarpeen mukaan valvottava, että maantielautat pidentään asianmukaisessa kunnossa sekä lakien ja asetusten mukaisesti varustettuina ja miehi-

tettyinä.

Lauttaliikennepalvelujen tuottajan tulee valvoa, että tienkäyttäjät noudattavat lautalle asetettuja tupakoinnin kieltämistä tai joutokäynnin rajoittamista koskevia taikka muita yleisen turvallisuuden tai liikenteen ohjauksen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

11 §

Lossin kuormitus

Lossia ei saa kuormittaa suuremmalla kuormituksella kuin katsastustodistuksessa määrätään. Ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kokonaispaino on tarvittaessa osoitettava punnitustodistuksella tai punnitsemalla ennen lossille ajoa. Tienpitoviranomainen voi rajoittaa lossilla kuljetettavien ajoneuvojen painoja paikallisten olosuhteiden vaatien. Jokaisen matkustajan on noudatettava lossinkuljettajan kuormauksesta antamia määräyksiä.

12 §

Tieliikenteen valvonta ja ohjaus

Lautta-aluksella tieliikennettä valvoo ja ohjaa sen päällikkö sekä lossilla ja railolossilla sen kuljettaja.

Maantielautan kansitila on kuormattava siten, että jokaisesta ajoneuvosta voidaan esteettä poistua ainakin toiselta sivulta.

13 §

Maantielautalle tuleva ja sieltä poistuva sekä maantielautan liikkeellelähtö

Maantielautalle tulevan ja sieltä poistuvan on noudatettava tarpeellista varovaisuutta ja liikenteen ohjauslaittein annettuja käskyjä ja kieltoja sekä lautta-aluksen päällikön tai lossinkuljettajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

Kulku maantielautalle on sallittu vasta, kun ajolupa maantielautalle on annettu avaamalla lauttarannalla oleva sulkulaitteena toimiva puomi ja maantielautalla veteen suistumisen ehkäisemiseksi tarkoitettu portti on laskettu ala-asentoon, ja kun kulkutie muutoin on esteetön.

Kulku maantielautalta pois on sallittu vas-

ta, kun maantielautta on kiinnittynyt lauttalaituriin, maantielautan veteen suistumisen ehkäisemiseksi tarkoitettu portti on kokonaan laskettu ala-asentoon, rannalla oleva sulkulaitteena toimiva puomi on kokonaan nostettu pystyasentoon ja kulkutie muutoinkin on esteetön. Jos maantielautan porttiin liittyy valo-opaste, on kulku sallittu vasta, kun valo on sammutettu tai asiasta on muulla valo-opasteella ilmoitettu.

Maantielautta ei saa lähteä liikkeelle ennen kuin lauttarannalla olevat sulkulaitteet ovat ala-asennossa, maantielautalla veteen suistumista estävät portit ovat kokonaan yläasennossa ja maantielautan kuorma on tarvittaessa riittävästi tuettu liukumisen ehkäisemiseksi.

14 §

Kulkujärjestys maantielautalle

Tienkäyttäjät on kuljetettava maantielautalla siinä järjestyksessä, jossa he saapuvat lauttapaikalle. Lautta-aluksen päälliköllä tai lossin kuljettajalla on kuitenkin oikeus poiketa saapumisjärjestyksestä, jos maantielautan kansitila tai kantavuus taikka sääolosuhteet eivät salli lähinnä vuorossa olevan ajoneuvon ottamista kuljetettavaksi.

15 §

Maantiekuljetusten etuoikeus

Sen estämättä mitä 14 §:ssä säädetään, on hälytysajoneuvolla ja poliisin virkatehtävissä olevalla ajoneuvolla tieliikennelain 39 §:n 1 momentin mukaan oikeus päästä maantielautalle ennen muita ajoneuvoja. Näiden jälkeen etuoikeus ennen muita ajoneuvoja määräytyy seuraavasti:

1) sairasta hoitoon kuljettava tai kuljetettavaksi noutava ajoneuvo;

2) kiireellisellä matkalla olevaa lääkäriä, eläinlääkäriä tai muuta sairaanhoito- tai pelastustehtävissä olevaa henkilöä kuljettava ajoneuvo;

3) lääninhallituksen luvalla liikkuva eläin-kuljetusajoneuvo;

4) säännöllisellä vuorolla kulkeva, luvanvaraisessa henkilöliikenteessä käytettävä ajoneuvo; sekä

5) kiireellistä tien kunnossapitotehtävää suorittava ajoneuvo.

Jos hälytysajoneuvo, poliisin virkatehtävissä oleva ajoneuvo tai 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittu ajoneuvo tarvitsee kuljetusta maantielautalla sen aikataulusta poikkeavana ajankohtana ja ilmoittaa asiasta etukäteen, kuljetus on suoritettava ja mahdollisuuksien mukaan varattava maantielautta lähtölaituriin kuljetuksen alkamisajankohdaksi.

Jos muu kuin 2 momentissa tarkoitettu ajoneuvo pyrkii maantielautalle sen lähdettyä liikkeelle ja lautalla on ajoneuvolle tilaa, voidaan palata noutamaan ajoneuvoa, jollei toimenpide olennaisesti hidasta liikenteen sujumista. Tällaista ajoneuvoa ei palata noutamaan, jos maantielautta on lähtenyt aikataulun mukaisesti tai kuljetettavana on 1 momentissa mainittu ajoneuvo tai liikenne on vilkasta tai lauttaväli on lyhyt.

16 §

Erityisen talvitien ja yleisen kulkuväylän risteäminen

Milloin maantielain 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu erityinen talvitie risteää yleistä kulkuväylää, tienpitoviranomaisen on määrättävä, ympäristölupaviraston asiassa mahdollisesti antamat määräykset huomioon ottaen, miten väylän ylittäminen on järjestettävä. Jos ylikulkua varten on silta tai railolossi, tienpitoviranomainen sopii Merenkulkulaitoksen kanssa, kuinka paljon yleistä kulkuväylää saa kaventaa siltatukien tai railolossin kiinnityspaikkojen välillä ottaen huomioon kulkuväylää käyttävä liikenne. Tässä yhteydessä tienpitoviranomainen päättää, miten etäälle tien ja kulkuväylän risteyksestä erityinen talvitie on viitoitettava. Tarvittaessa tienpitäjä päättää risteuksen vartioinnista.

17 §

Lautta-aluksia koskeva käyttömaksu

Jos lautta-aluksen käyttämisestä on maantielain 12 §:n perusteella säädetty perittäväksi maksu, on tienpitoviranomaisen asetettava sitä koskeva määräys nähtäville lauttalaitureiden välittömään läheisyyteen.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2006.

Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 2006

Tällä asetuksella kumotaan yleisillä teillä olevien lauttojen varusteista ja niiden liikenteen valvomisesta 4 päivänä maaliskuuta 1988 annettu liikenneministeriön päätös (221/1988).

Liikenne- ja viestintäministeri *Susanna Huovinen*

Yli-insinööri Mikko Ojajärvi